

[Vilhelm Rasmussen.]

En anden Ændring er de Bestemmelser, der findes i Lovforslagets §§ 4, 7 og 11 om Samraad mellem Ministeriet og et Udvalg, der repræsenterer Seminarierne og Censorerne. Derved fastnes der kun en gammel Praksis, men man bør dog betone, at det i særlig Grad er Flertallets Hensigt med dette Samraad at bidrage til, at saavel Undervisningsform som Eksamen bliver bedre, end den hidtil har været. Og med Hensyn til Eksamen ønsker Udvalgets Flertal, at Dele af Undervisningsstoffet i de enkelte Fag fremtidig kan bortfalde.

Med Hensyn til Seminarielærerne indeholder den gældende Lov ingen Bestemmelser; deres Kvalifikationer maa derfor være fremgaaet indirekte af Loven, de ministerielle Anordninger og Praksis. I det foreliggende Lovforslag træffes der derimod i § 12 Bestemmelser angaaende Lærernes Kvalifikationer, idet der kræves, at de skal have bestaaet en Prøve i Pædagogik og Undervisningsfærdighed, ved hvilken de godtgør, at de har Øvelse i Undervisning af voksne og Børn. Men hertil kommer naturligvis, at Lærernes øvrige Kvalifikationer i Fremtiden ligesom nu maa fremgaa indirekte af Lovens Krav til Undervisningen paa Seminarierne og de nye Anordninger. Seminarielærerne maa derfor i Fremtiden kunne lære deres Elever Førstehaandsarbejde i de forskellige Fag. Hvorledes de selv har faaet deres tilstrækkelige Uddannelse hertil, siger Lovforslaget derimod ikke, hverken direkte eller indirekte.

For de private Seminariers Vedkommende indføres der ikke andre Afvigelser fra gældende Love end den Bestemmelse, at deres Forstandere af Undervisningsministeren skal erkendes skikkede til Gerningen, medens i øvrigt de nye Bestemmelser vedrørende Statens Seminarier overføres paa de private, for saa vidt de ikke udelukkende gælder Statens Seminarier.

Ved Statens Lærerhøjskole lovfæstes den hidtil bestaaende Tilstand, idet det dog bestemmes, at der eventuelt andetsteds end i København kan oprettes Lærerhøjskoler. I Betænkningen er der givet Løfte om noget fyldigere Vidnesbyrd end de hidtidige, saaledes at det af disse fremgaa, hvorledes det har forholdt sig med Elevernes Interesse, Flid, Fremgang og Kundskabstilegnelse, idet der særlig gøres opmærksom paa den Dygtighed, der er udvist i Foredrag eller skriftlige Arbejder, og det maa jo saa haabes, at Ministeren vil vaage over, at dette Løfte holdes.

Endelig stilles der i Lovforslagets § 18 de fornødne Beløb til Raadighed for trængende Elever, og da der ved Sagens anden Behandling fra Oppositionens Side blev udtalt Tvivl om, at ubemidlede vilde kunne gennemføre en 4-aarig Seminarieuddannelse, vil jeg gerne give den højtærede Minister, der forleden var optaget i Landstinget, Lejlighed til paa ny at lægge for Dagen sin Villighed til at drage Omsorg for, at der stilles de tilstrækkelige Beløb til Raadighed til Elevunderstøttelser.

I øvrigt er der med Hensyn til de Ændringer, dette Lovforslag indfører, kun Grund til at bemærke, at den gældende Lovs § 8 om, at Eksaminander kan indstille sig til Prøve paa Seminarierne uden at have deltaget i deres Undervisning, helt er udgaaet af Lovforslaget.

Hermed tror jeg, at jeg saa nogenlunde udtømmende har gjort Rede for, hvad nyt der er i det Lovforslag, der foreligger her til tredie Behandling, og som det er mig en Glæde at anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for; men der er et enkelt Spørgsmaal, om hvilket jeg gerne helt paa egne Vegne vil sige et Par Ord.

Det er Spørgsmaalet: store eller smaa Seminarier. Hvad det angaar, er jeg af den Opfattelse, at færre store Seminarier er at foretrække for et større Antal smaa, bl. a. af den Grund, at hver Lærer derved kan begrænse sig til det eller de Fag, han har virkelig Indsigt i. Jo mere Seminarierne skal indøve Førstehaandsarbejde, des nødvendigere er det, at deres Lærere selv er Førstehaandsarbejdere i deres Fag. Heldigvis ligger dog Forholdene saaledes, at det vil være forholdsvis let og billigt at udvikle de tre sønderjydske Seminarier saaledes, at de kan modtage et betydeligt større Antal Elever, end hvad der er en Følge af Oprettelsen af en fjerde Seminarieklasse. Det skulde derfor glæde mig, om den højtærede Minister vilde have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Spørgsmaal.

Med disse Bemærkninger skal jeg paa Flertallets Vegne anbefale Lovforslaget til endelig Vedtagelse i dette høje Ting.

Søren P. Larsen: Lovforslaget fremtræder jo nu med Flertallets Ændringer i en noget anden Skikkelse, end vi kunde ønske det, og der er visse Punkter, vi maa vende os imod. Under Forhandlingerne i Udvalget har vi fra vor Side givet til Kende, at der var Ting, vi kunde opgive, naar vi kunde opnaa væsentlige Ind-